

**Protokół z kontroli problemowej przeprowadzonej
w Zespole Placówek Opieki, Wychowania
i Interwencji Kryzysowej „Przystań”
w Skarżysku Kamiennej
w dniach 24-25 października 2011 r.**

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli, jej siedziba, adres oraz imię i nazwisko kierownika:

Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza w Skarżysku Kamiennej typu socjalizacyjnego przeznaczona jest dla 30 wychowanków prowadzona jest przez powiat skarżyski.

Nazwa i adres placówki: Zespół Placówek Opieki, Wychowania i Interwencji Kryzysowej „Przystań” ul. Rejowska 53, 26-110 Skarżysko Kamienna.

Dyrektor placówki – p. Elżbieta Azarowicz.

Placówka posiada Regon: 000235039, NIP: 663-10-52-682

Numer Rejestru Wojewody – 9/2001

Placówka posiada zezwolenie Wojewody na czas nieokreślony PS.II. 9013/4-7/10.

Książka kontroli – poz.39/2011.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

1. Katarzyna Arendarska – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 1012/2011 z dnia 18.10.2011 r. (dowód osobisty AFY 771600).
2. Anna Konieczna – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 1013/2011 z dnia 18.10.2011 r. (Legitymacja Nr 14)
3. Małgorzata Bojar – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 1014/2011 z dnia 18.10.2011r. (Legitymacja Nr 15) – inspektor kierujący zespołem inspektorów.

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 24-25 października 2011 r.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- art. 36 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz.206),
- art. 22 pkt 8, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362) z późn. zm.,
- Rozporządzenia MPiPS z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz.1455),
- Rozporządzenia MPS z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.),
- Rozporządzenia MPS z dnia 19 października 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 214, poz.1812 z późn. zm.),
- Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 z późn. zm.).

Kontrolą objęto okres od 01.01.2011 r. do 24.10.2011 r.

5. Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- Jakość usług opiekuńczo – wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków,
- Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce.
- Działania placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymania przez nich kontaktów z rodzicami.
- Przygotowanie placówki do wypełniania specjalistycznych zadań określonych w regulaminie.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Zespół Placówek Opieki, Wychowania i Interwencji Kryzysowej „Przystań” w Skarżysku Kamiennej jest placówką socjalizacyjną przeznaczoną dla 30 wychowanków. Placówka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny i Statut. Statut zatwierdzony został Uchwałą nr 415/LVII/2010 Rady Powiatu Skarżyskiego z dnia 27 października 2010 r. w sprawie zatwierdzenia jednolitego tekstu Statutu ZPOWiK „Przystań”. Natomiast Regulamin przyjęto Uchwałą Nr 21/43/2011 Zarządu Powiatu Skarżyskiego z dn. 06.04.2011 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego ZPOWiK „Przystań”. W dniu kontroli w placówce umieszczonych było 29 wychowanków, w tym 12 dziewcząt i 17 chłopców. Wśród podopiecznych jest 7 rodzeństw: 2 rodzeństwa 4-osobowe, 2 rodzeństwa 3- osobowe, 3 rodzeństwa 2-osobowe.

W kontrolowanym okresie placówkę opuściło 9 podopiecznych, w tym: 2 powróciło do domu rodzinnego, 1 został skreślony z listy, 1 został umieszczony w DPS w Zgórsku, 2 umieszczono w rodzinie adopcyjnej, 3 usamodzielniało się, tj.: Anna K., która mieszka w wynajętym mieszkaniu na terenie Skarżyska Kam. i uczy się zaocznie w liceum uzupełniającym, Justyna Z. – również mieszka w wynajętym mieszkaniu w Skarżysku Kam. i kontynuuje naukę, Krzysztof Sz. – mieszka u babci, uczy się w szkole policealnej. W tym samym okresie do placówki przyjęto 8 wychowanków, w tym: 3 z domu rodzinnego, 1 z Domu dla Dzieci w Łoniowie, 1 z Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Stawie Kunowskim, 2 z Domu dla Dzieci Nr 2 w Kielcach, 1 ze Szpitala Miejskiego w Skarżysku Kam.

Placówka współpracuje z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania rodziców dzieci, Ośrodkami Adopcyjno – Opiekuńczymi, szkołami, do których uczęszczają podopieczni, sądami, kuratorami, policją, organizacją pozarządową „Pomocna dłoń”, Zespołem Szkół Transportowo – Mechatronicznych, świetlicą środowiskową „Sabat”, sanepidem.

Ocena jakości usług opiekuńczo-wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków.

W skład placówki wchodzi 2 autonomie oraz grupa usamodzielnienia. W autonomiach są aneksy kuchenne wyposażone w: szafki kuchenne, stół z krzesłami, lodówko/zamrażarkę, zmywarkę, kuchenkę elektryczną, zlewozmywak oraz w sprzęt kuchenny (kuchenka mikrofalowa, czajnik elektryczny, toster, garnki, itp.). W aneksach dzieci spożywają śniadania i kolacje, czasem podwieczorki. Natomiast obiady dla wszystkich dzieci wydawane są na jadalni, które przygotowywane są w kuchni.

W placówce znajdują się: 4 pokoje 2 - osobowe, 6 pokoi 3 - osobowych, 1 pokój 4 - osobowy. W grupie usamodzielnienia znajdują się 3 odrębne pokoje z łazienkami oraz aneks kuchenny. Pokoje wyposażone są w odpowiednie meble oraz rzeczy codziennego użytku (tj.: lampki nocne, książki, zabawki i rzeczy osobiste). W trakcie kontroli zespół inspektorów stwierdził, iż w pomieszczeniach było czysto jednak wystrój pokoi był dość skromny, ponadto pokoje wymagają odświeżenia – pomalowania. Do dyspozycji dzieci są również 2 aneksy

wypoczynkowe wyposażone w kanapy, telewizor, DVD, magnetofony. Placówka dysponuje pokojem odwiedzin oraz pokojem dla dzieci chorych. Wychowankowie mogą korzystać z pracowni plastycznej oraz z placu zabaw i boiska znajdującego się na zewnątrz placówki. Ponadto w placówce jest pomieszczenie do zajęć sportowych – siłownia wyposażona w atlas do ćwiczeń, stepper, ławeczki gimnastyczne, itp.

W autonomii I mieszka 13 wychowanków, w autonomii II - 11 wychowanków. Natomiast w grupie usamodzielnienia mieszka: dwóch chłopców jeden 17 letni i jeden 16 letni, który przebywa na co dzień w MOS w Gołotczyźnie, w placówce spędza święta i wakacje oraz 17 letnia dziewczyna, która uczy się w I klasie Szkoły Zawodowej „Awans” - kierunku fryzjerstwo. Jeden z pokoi zajmuje 17 letnia wychowanka wraz ze swoją dwutygodniową córeczką.

Poza odpowiednimi warunkami mieszkaniowymi, placówka zapewnia wychowankom również:

✓ **Wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych** – 5 posiłków dziennie: śniadanie, II śniadanie, obiad, deser, kolacja. W placówce znajduje się jadłospis, który akceptowany jest zawsze przez wychowanka. obiady składają się z 2 dań oraz deseru, dodatkowo w każdym aneksie kuchennym znajduje się lodówka z produktami spożywczymi, z których wszyscy wychowankowie mogą korzystać w razie potrzeby. W trakcie kontroli w aneksach znajdowały się produkty żywnościowe: pieczywo, owoce, sałatki, masło, jajka, ser, dżemy, herbata, itp. Posiłki – oprócz obiadów – przygotowują sobie sami wychowankowie. Podopieczni pełnią dyżury m.in. w aneksach kuchennych (myją naczynia, rozkładają talerze, sztućce, itp.).

✓ **Dostęp do opieki zdrowotnej** – dzieci doraźnie leczą się w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Skarżysku Kam. Ponadto podopieczni objęci są opieką specjalistyczną, w tym: poradnia alergologiczna – Piotr M., Dominik i Adrian W., neurologiczna – Łukasz S., Dominik W. i Damian B., nefrologiczna – Ewa M., ortodontyczna - Kasia J. i Damian B., psychiatryczna – Łukasz S., Bartosz Z., Seweryn Z., Damian B., laryngologiczna – Angelika W., ginekologiczna – Małgosia Sz., dermatologiczna – Kinga B., Piotr M., okulistyczna – Wiktoria B., Mateusz S., Sylwester J. W placówce przebywa 3 wychowanków posiadających orzeczenia o stopniu niepełnosprawności: Ewa M. – zespół nerczycowy, Mateusz S. – schorzenie okulistyczne, Łukasz S. – niepełnosprawność umysłowa w stopniu umiarkowanym, chłopiec posiada orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy. Jednocześnie Łukasz ma orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i uczy się w Zespole Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Skarżysku Kam.

✓ **Dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych** – z zajęć logopedycznych i wyrównawczych korzystają: Wiktoria B., Bartosz Z., Darek B., Damian B., Kasia J., Piotr M., Seweryn Z., Kamil J., Nikola G. – zajęcia prowadzone są przez logopedę p. Małgorzatę Kołomańską. Natomiast na zajęcia kompensacyjne uczęszczają: Alicja M., Ewa M., Dominik W., Adrian W., Angelika W., Paweł K., Sylwester J. – zajęcia prowadzi terapeuta p. Małgorzata Tarabasz. Na terenie placówki prowadzone są zajęcia reedukacyjne, mające na celu głównie niwelowanie problemów w pisaniu, liczeniu i czytaniu, ponadto ćwiczenia profilaktyczne stosowane w celu zapobiegania pojawieniu się problemów. Zajęcia prowadzi terapeuta, pedagog z uprawnieniami do terapii logopedycznej (od września b.r.) we wcześniejszym okresie terapia prowadzona była w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, a dzieci ćwiczyły w placówce zgodnie z zaleceniami. Zajęcia logopedyczne prowadzi pedagog, a pozostałe terapeuta wraz z pedagogiem. W placówce odbywają się zebrania grupy wychowawczej, gdzie wspólnie rozwiązywane są problemy wychowanków oraz ustala się propozycje zajęć.

Ponadto 1 raz w miesiącu zwoływane są posiedzenia zespołów wychowawców, podczas których planowana jest praca dydaktyczna i opiekuńczo – wychowawcza.

- ✓ **Wyposażenie w: odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosowanie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego oraz podręczniki i przybory szkolne, a także środki higieny osobistej** - w/w przedmioty wychowankowie przechowują w swoich pokojach. W każdym pokoju znajduje się szafa, w której przechowywane są ubrania i obuwie. Środki higieny znajdują się w łazienkach, kupowane są nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu. Ponadto wychowankowie okazjnie otrzymują kosmetyki (np.: na Mikołaja). Odzież uzupełniania jest w razie potrzeby wychowanka, wydawanie odzieży odnotowywane jest w kartach odzieżowych, gdzie wychowankowie kwitują osobiście odbiór rzeczy, w przypadku gdy dzieci nie mogą się podpisać, odbiór kwituje wychowawca. Czasem odzież pozyskiwana jest od darczyńców. Podręczniki i przybory szkolne zostały zakupione dla wszystkich dzieci uczęszczających do szkoły. Placówka składa prośbę o refundację na zakup podręczników do poszczególnych szkół, w bieżącym roku otrzymano pomoc dla klas I-III.
- ✓ **Zaopatrzenie w leki, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – leki przechowywane są w pokoju wychowawców, w zamkniętej szafce, wydawane są zgodnie z zaleceniami lekarzy. W kontrolowanym okresie żaden z wychowanków nie korzystał z przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.
- ✓ **Kwotę pieniężną do własnego dysponowania** – w placówce opracowano Regulamin Wypłacania Kieszonkowego, kieszonkowe otrzymują wychowankowie powyżej 5 roku życia w kwocie 12 zł miesięcznie. Wychowankowie starsi (od 4 klasy szkoły podstawowej) pobierają kieszonkowe osobiście, natomiast w przypadku młodszych dzieci wychowawcy kwitują odbiór kwoty. W załączniku do regulaminu wymieniono przedmioty, na które kieszonkowe nie może być przeznaczone (alkohol, narkotyki, itp.). Wysokość kieszonkowego może być zwiększana jeśli placówka pozyska dodatkowe środki z darowizn, lub zmniejszana w razie stwierdzenia wydatkowania kieszonkowego niezgodnie z obowiązującym regulaminem, kwota kieszonkowego nie zostaje wypłacona i przechodzi do dyspozycji samorządu wychowanków. W załączniku znajduje się zapis, który mówi o możliwości pozbawienia wychowanka kieszonkowego – zdaniem kontrolujących nie można pozbawiać dziecka całkowicie kieszonkowego. Każdy wychowanek powinien co miesiąc otrzymać choćby minimalną kwotę, można jedynie zawiesić wypłatę, bądź zmniejszyć kwotę kieszonkowego w danym miesiącu. W trakcie kontroli pracownik socjalny p. Agnieszka Stopińska wyjaśniała, iż nigdy nie zdarzyło się, aby wychowanek pozbawiono w całości kieszonkowego. Ponadto analizując listy wypłat kieszonkowego kontrolujący zwrócili uwagę, iż wychowankowie nie otrzymują kieszonkowego co miesiąc tylko z kilku miesięcy naraz – np. od kwietnia do września 2011 r. (**zał. nr 1**). Oznacza to, że dzieci przez kilka miesięcy nie mieli własnych środków finansowych na drobne wydatki. W trakcie kontroli p. Małgorzata Tarabasz wyjaśniała, iż na wniosek dzieci ustalono, że kieszonkowe będzie gromadzone i wypłacane co kilka miesięcy. Jednak nie przedstawiono kontrolującym żadnych oświadczeń wychowanków, które świadczyłyby o takiej woli podopiecznych. Dlatego kontrolujący poinformowali p. Małgorzatę Tarabasz, aby kieszonkowe wypłacane było każdemu dziecku co miesiąc. Ponadto kwota kieszonkowego – 12 zł – jest jedną z najniższych jaka obowiązuje w placówkach z terenu woj. świętokrzyskiego. Co prawda dzieci dostają dodatkowe kwoty pieniężne, ale są one przyznawane tylko na wyjazdy wakacyjne (30-50 zł).
- ✓ **Odpowiednie warunki higieniczno – sanitarne** - w każdym pokoju znajduje się łazienka z kabinami prysznicowymi, ubikacjami i umywalkami. W pokojach wychowankowie sami sprzątają, ponadto dzieci pełnią również dyżury: myją schody,

sprzątają aneksy kuchenne, jadalnię, itp. W placówce znajduje się pralnia i suszarnia, pralka jest także w aneksie kuchennym w mieszkaniu usamodzielnienia.

✓ **Dostęp do nauki, również do tej, która odbywa się w szkołach poza placówką** – podopieczni uczęszczają do następujących szkół: Szkoła Podstawowa Nr 7 w Skarżysku Kam. – 12 dzieci, Szkoła Podstawowa Nr 13 – 1 dziecko, Gimnazjum nr 1 – 4 dzieci, Zespół Szkół Ekonomicznych w Skarżysku Kam. – 1 dziecko, Centrum Kształcenia „Awans” – 1 dziecko, Zespół Placówek Edukacyjno Wychowawczych Nr 1 – 1 dziecko, Zespół Szkół Technicznych nr 1 – 1 dziecko, Przedszkole Publiczne Nr 6 – 5 dzieci, 2 dzieci w wieku gimnazjalnym przebywa w innych placówkach – MOW i MOS i tam pobierają naukę.

✓ **Pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych, oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych** - Przy odrabianiu zadań domowych pomagają wychowankom wychowawcy. W placówce prowadzone są zajęcia wyrównawcze polegające na powtarzaniu i utrwalaniu wiadomości szkolnych, z którymi dziecko ma problem. Zajęcia wyrównawcze odbywają się w pokoju pedagoga. W placówce znajdują się pomoce dydaktyczne (książki, ćwiczenia, programy komputerowe m.in.: program edukacyjno – terapeutyczny „Ortograffiti”, ćwiczenia ortograficzne dla klas I-II, ćwiczenia poprawiające koncentrację uwagi, itp.) z których mogą korzystać wychowankowie. Z zajęć wyrównawczych korzystają: Dominik W., Sylwester J., Darek B., Damian B., Alicja M., Bartosz Z., Paweł K., Sylwia Sz., Piotr W. w/w dzieci korzystają z zajęć wyrównawczych w szkole i w placówce.

✓ **Uczestnictwo w miarę możliwości w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych. Placówka organizuje działalność kulturalną i rekreacyjną, uwzględnia święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów** – z wyjaśnień złożonych przez p. Małgorzatę Tarabasz wynika, iż dzieci korzystają z zajęć sportowych w szkołach. Ponadto dzięki sponsorowi – Stowarzyszenie „Pomocna dłoń” wychowankowie uczęszczają na basen 1 raz w tygodniu. W ubiegłym roku podopieczni korzystali z nauki kursu samoobrony oraz z nauki języka angielskiego – nauczyciel przychodził do placówki 2 razy w tygodniu. W okresie kontrolnym dla wychowanków organizowano następujące imprezy: zabawa sylwestrowa, karnawałowa, ferie zimowe w Zakopanem, festyn „Przystań HOPE”, aukcja charytatywna „Podziel się sercem”, wyjazd na basen do Starachowic, wycieczka do ZOO Safari – Borysew k/ Łodzi, wyjazdy na liczne konkursy, wycieczka do Muzeum w Szydłowcu, wycieczki nad wodę, rajdy piesze organizowane przez PTTK, rajdy piesze z ogniskiem, „Dzień kartofla”, imprezy okolicznościowe (urodziny, I Komunia Święta, Bierzmowanie, itp.). Wychowankowie uczestniczą również w zajęciach kulinarnych, sportowych, plastycznych oraz muzycznych. Wakacje dzieci spędziły na koloniach letnich: w miejscowości Firlej – 10 wychowanków, Dąbki – 2 wychowanków, Pogorzelica – 14 wychowanków. Poza tym podopieczni korzystali z kąpeli słonecznych i wodnych w miejscu zamieszkania, nad zalewem Rejów, Bernatka, Mostki, brali udział w imprezach organizowanych przez Centrum Kultury.

✓ **Pokrycie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz opłat za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka** – 2 dzieci uczy się poza miejscem gdzie usytuowana jest placówka: Michał S., który umieszczony został w MOS w Gołotczyźnie oraz Małgorzata Sz., która pobierała naukę w

MOW w Załuskowie – wychowanka aktualnie ma odroczenie nauki, urodziła dziecko z którym przebywa w placówce. Ponadto Łukasz S. – na co dzień mieszka w internacie Zespołu Placówek Edukacyjno-Wychowawczych i tam pobiera naukę. Placówka pokrywa koszty za pobyt podopiecznych w w/w placówkach. W ubiegłym roku do placówki zakupiono samochód – bus, który służy m.in. do odwożenia i przywożenia dzieci do placówki.

W placówce dla każdego dziecka prowadzona jestteczka z dokumentacją, w której znajdują się:

- akty urodzenia,
- potwierdzenia zameldowania na pobyt czasowy,
- zgody sądu na urlopowanie,
- postanowienie sądu o umieszczeniu wychowanka w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- skierowanie do placówki ,
- dokumentacja medyczna,
- dokumentacja szkolna,
- karty odzieżowe,
- postanowienia sądu o zmianie placówki oraz o wszczęciu postępowania o demoralizację (Michał S.),
- korespondencja z PCPR, szkołami,
- opinie RODK,
- indywidualne plany pracy z dzieckiem i karty pobytu.

W trakcie kontroli sprawdzono indywidualne plany pracy oraz karty pobytu wychowanków: Michała S., Anny M., Małgosi Sz., Bartosza Z., (rodzeństwo G. nie miało jeszcze opracowanych indywidualnych planów pracy). IPP Anny M. zawiera: diagnozę, w tym: uwarunkowania rodzinne, funkcjonowanie emocjonalne, funkcjonowanie w rolach i zadaniowe. Ponadto określone zostały cele oddziaływań wychowawczych, a więc co jest do uzyskania oraz założenia oddziaływań wychowawczych i pracy z rodziną, a także czas niezbędny na osiągnięcia celu wychowawczego (6 miesięcy) (**zał. nr 2**). Plan opracowany przez wychowawcę prowadzącego we współpracy z terapeutą, pedagogiem i pracownikiem socjalnym. Zatwierdzony przez dyrektora placówki. Brak określonych celów długoterminowych.

Natomiast modyfikacja indywidualnego planu pracy Michała S. zawiera informacje o zmianach w sytuacji wychowanka jakie zaszły od czasu ostatniej modyfikacji w obszarach dotyczących rodziny i placówki. Ponadto ustalono założenia dalszej pracy wychowawczej: np.: systematyczny kontakt z pracownikami MOS w celu odpowiedniego wyposażenia chłopca w niezbędne pomoce i przybory, kontakt telefoniczny z Michałem, wysyłanie paczek z niezbędnymi rzeczami, kontynuowanie opieki psychiatrycznej oraz pomocy psychologicznej, uświadamianie konsekwencji własnych zachowań. W dokumencie brak określonego okresu na jaki zostały wyznaczone założenia do realizacji (**zał. nr 3**).

Indywidualny plan pracy Małgosi Sz. po raz ostatni modyfikowany był we wrześniu 2011 r. w planie wyznaczono adekwatne do sytuacji wychowanki cele do realizacji, np.: zapewnienie opieki i niezbędnych rzeczy do szpitala, zaangażowanie brata Małgosi w planowanie jej dalszej przyszłości. W indywidualnym planie pracy Bartosza Z. (**zał. nr 4**) zmodyfikowanym we wrześniu 2011 r. założono dalsze oddziaływania wychowawcze w 3 obszarach: funkcjonowanie emocjonalne, w rolach w rodzinie oraz założenia pracy z rodziną i oczekiwane efekty powyższych działań.

Karty pobytu dziecka prowadzone są w formie punktowej z komentarzem, zawierają wszystkie wymagane obszary.

W dn. 24.10.2011 r. kontrolujący rozmawiali z wychowankami: Małgorzatą Sz., która opiekowała się swoją córeczką oraz z Mateuszem S., Kasią J., Sylwią Sz., Damianem B., Sylwestrem J., Dominikiem W., Ewą M., Adrianem W.

W dniu 25.10.2011 r. kontrolujący rozmawiali z wychowankami: Wiktoria B., Darkiem B., Kasią J., Mateuszem S., Alą M., dzieci spożywały obiad na jadalni, opowiadały o wrażeniach z wycieczki do ZOO, nie zgłaszały uwag co do funkcjonowania placówki.

Zdaniem kontrolujących placówka w ramach usług opiekuńczo – wychowawczych zapewnia dzieciom właściwą opiekę i wychowanie oraz odpowiednie wyżywienie, ubrania, przybory szkolne, środki czystości. Natomiast w przypadku pokoi wychowanków kontrolujący stwierdzili, iż w pomieszczeniach było czysto jednak wystrój pokoi był dość skromny, ponadto pokoje wymagają odświeżenia – pomalowania. Dzieci mają zapewniony dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, dostęp do opieki zdrowotnej, do nauki, itp. Ponadto zdaniem kontrolujących kieszonkowe należy wypłacać co miesiąc każdemu wychowankowi (ewentualnie można zmniejszyć lub zawiesić jeśli zachodzi taka konieczność). Należałoby również przeanalizować możliwość podniesienia kwoty kieszonkowego – 12 zł – jest jedną z najniższych jaka obowiązuje we wszystkich placówkach z terenu woj. świętokrzyskiego.

Plany i karty pobytu są prowadzone i modyfikowane w sposób prawidłowy (jedynie w planie Ani M. brak było celów długoterminowych).

Ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce.

Sytuacja dzieci omawiana jest w trakcie posiedzeń Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. Z informacji przygotowanej na potrzeby kontrolujących wynika, iż w 2011 r. odbyło się 18 posiedzeń Zespołów, w tym jedno w trybie pilnym, dotyczyło wychowanki Małgorzaty Sz. Zespół zwołano po powrocie dziewczyny z ucieczki w obawie o jej stan zdrowia i dalsze losy jej i mającego narodzić się dziecka. Dziewczyna była wówczas w 8 miesiącu ciąży.

Z wyjaśnień złożonych przez p. Małgorzatę Tarabasz wynika, iż pierwsze posiedzenie Zespołu po przyjęciu dziecka odbywa się w ciągu pół roku, co jest niezgodne z § 18 ust. 2 rozporządzenia MPiPS w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych: „*Po przyjęciu dziecka do placówki stały zespół niezwłocznie dokonuje oceny sytuacji dziecka*”.

W 2011 r. po raz pierwszy omówiono sytuację wychowanków przyjętych w bieżącym roku:

- Sylwester Z. – przybył w dn. 12.01.2011 r. – pierwsze posiedzenie Zespołu 15.03.2011 r.
 - Bartosz Z. – przybył 12.01.2011 r. – pierwsze posiedzenie Zespołu – 15.03.2011 r.,
 - Mateusz S. – przybył 14.04.2011 r. – pierwsze posiedzenie Zespołu – 16.09.2011 r.
- Dla wszystkich w/w dzieci oceny okresowej dokonano zbyt późno.

Ponadto w 2011 r. do placówki przyszły dzieci: Anna M. – 12.05.2011 r., rodzeństwo G. Nikola, Oliwia, Natalia – 01.10.2011 r. których sytuacja nie została jeszcze omówiona.

W trakcie kontroli kontrolujący pouczyli p. Małgorzatę Tarabasz, iż posiedzenia Zespołów dla nowych wychowanków powinny odbywać się niezwłocznie.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż spośród 29 wychowanków przebywających w placówce: 7 zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego celem przysposobienia, z czego 3 dzieci zgłoszono jednocześnie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie celem umieszczenia w rodzinie zastępczej. Ponadto do Centrum zgłoszono 12 wychowanków również w celu poszukiwania dla nich rodzin zastępczych. W przypadku 4 dzieci toczy się w sądzie postępowanie o pozbawienie władzy rodzicielskiej, w 1 przypadku matka po raz kolejny wystąpiła do sądu z wnioskiem o powrót dziecka do domu, jednak sąd nie przychylił się do jej wniosku, w 2 przypadkach opiekun prawny nie wyraził zgody na umieszczenie wychowanki w rodzinie zastępczej. Natomiast 1 dziecko zostało umieszczone w placówce w październiku b.r. - w drodze zabezpieczenia (jest to córka wychowanki).

Pracownik socjalny wyjaśniał, iż w najbliższych dniach miała odbyć się sprawa o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców rodzeństwa przyrodniego J. i K. (z wnioskiem wystąpiła placówka). Ponadto w tym roku rozważana jest jeszcze możliwość wystąpienia z wnioskiem o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców rodzeństwa W.

W trakcie kontroli przeanalizowano protokoły z posiedzeń Zespołu oraz dokumentację indywidualną dotyczącą następujących wychowanków:

Małgorzata (17 lat) i Natalia (1 miesiąc) Sz. – Małgosia przebywa w placówce od czerwca 2011 r., natomiast Natalia od października 2011 r. Małgosia jest matką Natalii. Wcześniej Małgosia wraz z rodzeństwem przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej ustanowionej w osobie babki. Rodzina została rozwiązana, ponieważ babka nie wywiązywała się ze swoich obowiązków i nadużywała alkoholu. Następnie do czerwca 2004 r. przebywała w Domu Dziecka w Solcu nad Wisłą. Matka pozbawiona jest władzy rodzicielskiej (od sierpnia 2005 r.), ojciec nie żyje. Opiekunem prawnym Małgosi jest jej starszy brat. Małgosia od samego początku pobytu w placówce sprawiała problemy wychowawcze, które z czasem zaczęły się nasilać: powodowała często sytuacje konfliktowe, używała wulgaryzmów w stosunku do wychowawców i wychowanków, samowolnie opuszczała placówkę, wagarowała, dopuszczała się kradzieży, paliła papierosy, notorycznie łamała Regulamin placówki, interesowała się i spotykała z dorosłymi mężczyznami. Placówka zaniepokojona zachowaniem wychowanki podjęła następujące działania: początkowo próbowali pracować z nią specjaliści zatrudnieni w placówce, jednak było to utrudnione ze względu na częste ucieczki i brakiem motywacji wychowanki do poprawy swojego zachowania. W związku z nasilającymi się problemami, placówka próbowała umieścić dziewczynę w Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu, jednak ze względu na typ schorzenia nie zakwalifikowała się do leczenia; zorganizowała Małgosi konsultacje u lekarza psychiatry, a następnie badanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Skarżysku. W wyniku badania wychowanka otrzymała orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, a następnie umieszczona w MOS w Piasecznie, gdzie również sprawiała w/w problemy wychowawcze (coraz dłużej trwające ucieczki, spożywanie alkoholu). O pogłębiającym się procesie demoralizacji, placówka poinformowała pisemnie sąd rejonowy w Skarżysku (**zał. nr 5**), prosząc o zastosowanie w stosunku do Małgosi innego bardziej skutecznego środka wychowawczego. Placówka o wszystkich ucieczkach informowała policję i sąd, sama niejednokrotnie poszukiwała wychowanki. W kwietniu 2010 r. Małgosia została umieszczona w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym we Wrocławiu. Po jednej z ucieczek z MOW (na prośbę placówki), wychowanka została przebadana przez lekarza ginekologa - okazało się, że jest w piątym tygodniu ciąży (termin porodu wyznaczony został na wrzesień b. r.). MOW we Wrocławiu niezwłocznie o tym fakcie zawiadomił pisemnie sąd w Skarżysku (**zał. nr 6**) oraz telefonicznie brata Małgosi. Z powodu przebywania wychowanki na ucieczce trwającej powyżej 4 tygodni, MOW we Wrocławiu wykreślił ją z listy wychowanków. W trakcie ucieczek najprawdopodobniej przebywała ze swoim chłopakiem (ukrywała się przed policją i pracownikami placówki), pracowała zarobkowo, by utrzymać siebie i chłopaka, a także na paczki dla niego podczas odbywania przez niego kary pozbawienia wolności, paliła papierosy, zdarzało się, że spożywała alkohol. Po pobycie na ostatniej ucieczce, Małgosia w ósmym miesiącu ciąży sama zgłosiła się do placówki w Skarżysku. Od 08.11.2011 r. do 27.10.2011 r. przebywała w MOW w Załuskowie. We wrześniu Małgosia została przywieziona do placówki „Przystań” w Skarżysku, żeby tu urodzić dziecko, którego się spodziewa – zgodnie z postanowieniem sądu o odroczeniu środka wychowawczego w postaci MOW do dnia 30.11.2011 r. (na czas przerwy ma ustanowiony nadzór kuratora). W dniu 29 września 2011 r. w szpitalu w Skarżysku urodziła się córka Małgosi – Natalia. Małgosia po porodzie była szczęśliwa i podtrzymywała swoją chęć wychowywania dziecka. Małgosia wraz z córką po opuszczeniu szpitala zamieszkała w placówce „Przystań” w Skarżysku (zgodnie z postanowieniem sądu –

zał. nr 7), w grupie usamodzielnienia (ma pokój i łazienkę do własnej dyspozycji oraz aneks kuchenny do dyspozycji wszystkich wychowanków zamieszkujących w grupie usamodzielnienia). Pracownicy placówki odwiedzali Małgosię codziennie w szpitalu – przynosili niezbędne rzeczy dla niej i dla dziecka oraz jedzenie. Placówka zakupiła dziecku odzież, pieluchy oraz środki do higieny i pielęgnacji. Specjalnie dla Małgosi przygotowywane są posiłki lekkostrawne (zwłaszcza obiady, ponieważ karmi córkę piersią). Pracownicy placówki pomagają jej opiekować się dzieckiem oraz w codziennych czynnościach pielęgnacyjnych. Według pracowników placówki Małgosią za mało czasu i uwagi poświęca dziecku, całymi dniami rozmawia przez telefon z chłopakiem, a ostatnio zaczęła zaniedbywać czynności pielęgnacyjne w stosunku do córki – przestała ją kąpać codziennie (czeka na wychowawcę aż przyjdzie i jej pomoże). Ponadto Małgosią nie dba wystarczająco o estetykę pomieszczenia w którym mieszka.

Ojcem Natalii jest najprawdopodobniej chłopak do którego wychowanka uciekała i u którego się ukrywała podczas uciezek. Domniemany ojciec dziecka jest osobą zdemoralizowaną (konfliktowy, agresywny, spożywa alkohol, stosowała najprawdopodobniej wobec Małgosi przemoc fizyczną, ukrywał ją. W ostatnim czasie odbywał karę pozbawienia wolności). Podczas odwiedzin Małgosi w szpitalu zapewniał, że chce wychowywać i opiekować się swoim dzieckiem. Obecnie nigdzie nie pracuje, mieszka z ojcem w mieszkaniu jednopokojowym (bez łazienki i kuchni). Od chwili opuszczenia przez Małgosię i jej córkę szpitala nie odwiedzał ich, ponieważ placówka nie wyraża na to zgody w trosce o dobro, zdrowie i bezpieczeństwo Małgosi i dziecka. Poza tym placówka obawia się, że kontakt Małgosi z chłopakiem może mieć na nią negatywny wpływ i tego, że w towarzystwie chłopaka może ona dopuścić się zaniedbań opiekuńczych w stosunku do dziecka.

W trakcie kontroli, inspektorzy rozmawiali z Małgosią, na pytanie jakie plany ma na przyszłość odpowiedziała, że na razie jest szczęśliwa i nie myślała jeszcze o tym. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że starszy brat Małgosi proponowała jej pomoc pod warunkiem, że zerwie kontakt z chłopakiem – na co dziewczyna się nie zgodziła. Babka Małgosi również proponowała jej pomoc – dziewczyna jednak odmówiła. O dalszych losach dziecka zadecyduje najprawdopodobniej sąd, ponieważ Małgosią będzie musiała wrócić do MOW od 1 grudnia, gdzie będzie kontynuowała naukę.

Rodzeństwo 2-osobowe: Bartosz (7 lat) i Seweryn (4 lata) Z. - umieszczeni w placówce w styczniu 2011 r. na wniosek kuratora. Rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską. Ojciec przebywa we Włoszech. Matka zaniedbywała swoje obowiązki rodzicielskie. Obecnie nie pracuje, wychowuje najmłodsze dziecko. Mieszka u konkubenta, który jest uzależniony od środków odurzających. W mieszkaniu o niewielkiej powierzchni mieszka również niepełnosprawny ojciec konkubenta. Matka złożyła wniosek o przydział mieszkania z zasobów miasta. Jedna z siostr wystąpiła do sądu z wnioskiem o utworzenie dla braci rodziny zastępczej – sąd jednak wniosek odrzucił. Następnie z takim samym wnioskiem wystąpiła druga siostra, na dzień kontroli nie było jeszcze odpowiedzi w powyższej sprawie. Ponadto w lipcu b. r. placówka zwróciła się do PCPR w Skarżysku z prośbą o znalezienie dla chłopców rodziny zastępczej.

Kontakty z chłopcami utrzymuje głównie babka. Babka urlopuje również chłopców w dni wolne od nauki.

Anna M. – **lat 16**, wychowanka w placówce przebywa od 12 maja 2011 r. Rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską od 1996r. i sąd poddał ją nadzorowi kuratora. W 2000 roku z uwagi na poprawę sytuacji rodzinnej, nadzór kuratora został uchylony. W maju 2002 r. sąd ponownie poddał sposób wykonywania władzy rodzicielskiej przez nadzór kuratora, z uwagi na problemy wychowawcze jakie sprawiała Ania oraz opuszczenie rodziny przez matkę, która zamieszkała z konkubentem. W 2005 r. nastąpił rozwód rodziców Ani i dziewczyna zamieszkała z ojcem. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż ojciec nie radził

sobie z wychowywaniem córki, ponadto nadużywał alkoholu i nie był w stanie się nią zajmować. W czerwcu 2007 r. sąd zmienił wyrok rozwodowy powierzając wykonanie władzy rodzicielskiej nad dziećmi matce. We wrześniu 2009 r. babka macierzysta poinformowała kuratora, iż małaletnia wnuczka przebywa u niej i skarży się na matkę i jej męża, że nadużywają oni alkoholu. Zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 27.10.2009 r. Ania została umieszczona w Zespole Placówek Opiekuńczo – wychowawczych w Stawie Kunowskim, skąd często uciekała. Postanowieniem z dnia 20.04.2011 r. dziewczyna została skierowana do placówki opiekuńczo – wychowawczej „Przystań” w Skarżysku Kam. Z informacji zawartych w dokumentacji wychowanki wynika, iż Ania od dłuższego czasu sprawia trudności wychowawcze, stała się nerwowa i agresywna.

W czerwcu 2011 r. matka wychowanki wniosła do sądu o powrót dziecka do domu. Sąd wniosek oddalił. Z opinii RODK wynika, iż matka nie daje gwarancji prawidłowego pokierowania procesem opiekuńczo – wychowawczym małaletniej, nie przekazuje prawidłowych wzorców sprawowania władzy rodzicielskiej. Zgodnie z opinią RODK małaletnia powinna zostać umieszczona w zawodowej niespokrewnionej rodzinie zastępczej. W związku z tym placówka w lipcu b.r. zgłosiła wychowankę do PCPR celem umieszczenia w rodzinie zastępczej.

Od chwili przyjęcia dziewczyny do placówki tj. od maja 2011 r. nie odbyło się posiedzenie stałego Zespołu ds. okresowej sytuacji dziecka, na którym omówiono by aktualną sytuację Ani.

Rodzeństwo dwuosobowe G. Oliwia (6 lat) i Nikola (4 lata), dziewczynki w placówce przebywają od 01.10.2011 r. Postanowieniem sądu z dnia 12.04.2011 r. matka została pozbawiona władzy rodzicielskiej, natomiast ojciec ma ograniczoną władzę poprzez poddanie jej wykonania nadzorowi kuratora. Ojciec dziewczynek odwołał się od postanowienia sądu w sprawie ograniczenia władzy, jednak sąd podtrzymał wyrok w mocy. Zgodnie z postanowieniem sądu dziewczynki zostały umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej „Dom dla Dzieci” w Kielcach, skąd zostały przeniesione do obecnej placówki. W dniu 29.09.2011 r. decyzję o przeniesieniu dzieci do placówki w Skarżysku podjął Zespół ds. okresowej sytuacji dziecka w placówce Dom dla Dzieci w Kielcach. Z informacji zawartych w protokole Zespołu wynika, iż rodzice dziewczynek nawiązali współpracę z placówką, deklarują, że zrobią wszystko aby dzieci wróciły do domu (**zał. nr 8**). Obydwoje rodzice pracują w zakładzie pracy chronionej, uczestniczą w spotkaniach grupy AA oraz są pod stałą opieką terapeuty w ramach usług specjalistycznych z MOPS w Skarżysku Kam.

Wychowanki utrzymują stały kontakt z rodzicami, którzy odwiedzają je w każdą sobotę i niedzielę oraz z babcią, która odwiedza dziewczynki we wtorki i w czwartki.

Do dnia kontroli nie odbył się Zespół poświęcony aktualnej sytuacji dziewczynek.

Michał S. (16 lat), chłopak od 21.09.2005 r. jest wychowankiem placówki opiekuńczo – wychowawczej w Skarżysku Kam. Wcześniej przebywał w placówce opiekuńczo – wychowawczej na terenie woj. łódzkiego oraz w dwóch rodzinach zastępczych, w których od samego początku sprawiał swym zachowaniem problemy. Rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej od 1997 r. Opiekunem prawnym jest p. Agnieszka Stopińska, pracownik socjalny z placówki.

Michał jest chłopcem impulsywnym, nadmiernie ruchliwym, skłonny do reagowania wybuchami złości w sytuacjach dla niego trudnych. Często popada w konflikty z rówieśnikami. Chłopiec wymaga stałej kontroli, wsparcia i szczególnej uwagi ze strony opiekunów. Z uwagi na występujące od wielu lat zaburzenia zachowania i emocji pozostaje pod stałą kontrolą poradni zdrowia psychicznego, kilkakrotnie był hospitalizowany, systematycznie przyjmuje leki. Chłopiec posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W styczniu 2009 r. opiekun prawny chłopca wystąpił do sądu o zastosowanie wobec niego środka wychowawczego z uwagi na przejawy demoralizacji (**zał. nr 9**).

W dokumentacji chłopca znajdują się liczne notatki służbowe, z których wynika iż wychowanek dokonuje kradzieży na terenie placówki, jak i poza nią. Ponadto zachowuje się nagannie na lekcjach, używa słów wulgarnych wobec nauczycieli i uczniów. Wobec powyższego wychowanek zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 14 maja 2009 r. został umieszczony w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Kiernozi. Obecnie Michał uczy się w II klasie gimnazjum w MOS w Gołotczyźnie (**zał. nr 10**).

Zgodnie z postanowieniami stałego Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka z dnia 20.09.2011 r. (**zał. nr 11**) uzgodniono, iż należy w dalszym ciągu współpracować z MOS w celu zapewnienia mu odpowiedniej opieki. Poprzedni Zespół odbył się 15.03.2011 r.

Rodzina nie utrzymuje kontaktów z chłopcem. Jedynymi osobami kontaktującymi się z Michałem są osoby, które przez krótki okres czasu były dla niego rodziną zastępczą, chłopiec spędził u nich trzy tygodnie wakacji (wspólnie wyjechali na wypoczynek w góry). Michał był zadowolony z pobytu, również rodzina nie zgłaszała żadnych problemów. Obiecali chłopcu, że zabiorą go do siebie na przerwę bożonarodzeniową.

W posiedzeniach Zespołu najczęściej biorą udział pracownicy placówki: dyrektor, pedagog, terapeuta, wychowawca prowadzący, pracownik socjalny. W przypadku 8 wychowanków w posiedzeniach uczestniczył także pracownik PCPR w Skarżysku Kam. Natomiast brak jest uczestnictwa przedstawicieli Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego, co jest niezgodne z zapisem § 10 ust 4 pkt 4 cyt rozporządzenia, ponadto w celu uzyskania pełniejszej informacji o sytuacji dziecka i jego rodziny do udziału w posiedzeniach Zespołu dobrze byłoby zapraszać przedstawicieli innych instytucji (np.: sądu, szkoły, itp.). W przypadku nowych wychowanków Zespół dokonuje oceny sytuacji zbyt późno, ponadto dla Ani M., która przybyła do placówki w maju 2011 r. do chwili kontroli nie odbyło się jeszcze posiedzenie Zespołu._

Podczas posiedzeń dokonuje się oceny aktualnej sytuacji każdego dziecka oraz ustala wnioski do dalszej pracy z dzieckiem. Nie wszystkie protokoły z posiedzeń Zespołu zawierały informację dotyczącą zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce.

Ocena działań placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymania przez nich kontaktów z rodzicami.

Zespół Placówek Opieki, Wychowania i Interwencji Kryzysowej „Przystań” na rzecz powrotu wychowanka do domu rodzinnego współpracuje z rodziną poprzez:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w domu rodzinnym wychowanka i opracowanie diagnozy we współpracy z wychowawcą przy tworzeniu indywidualnych planów pracy z dzieckiem i rodziną,
- zawieranie porozumień z rodzicami wychowanków, którzy mają szansę powrotu do domu,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (pomoc w pisaniu pism do sądu o urlopowanie dziecka, pomoc w wypełnianiu wniosków do lekarzy, o mieszkanie, pośredniczenie w poszukiwaniu pracy, itp.),
- inicjowanie kontaktów (telefonicznych i osobistych) rodziców z dziećmi i dziećmi z rodzicami (ustalenie grafiku odwiedzin w placówce, kontakt z kuratorami sądowymi),
- informowanie – a w ramach potrzeby umawianie – na wizyty radców prawnych psychologa, pracownika socjalnego MOPS, informowanie o instytucjach zajmujących się kursami, projektami,
- udzielanie porad w zakresie opieki i wychowania (rozmowy indywidualne z rodzicami na temat ich dzieci, informowanie o sytuacji dzieci w placówce i w szkole),
- wspieranie psychiczne w pozytywnych dążeniach rodziców,
- współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w celu pomocy rodzinie (ośrodki pomocy rodzinie, sądy, kuratorzy sądowi, PCPR),

- motywowanie rodziców do podjęcia działań mających na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej (podjęcie leczenia odwykowego przez rodzica, promowanie zdrowego stylu życia, dążenie do polepszenia sytuacji materialnej i mieszkaniowej, poszukiwanie stałej pracy, itp.).

Praca z rodziną polega m.in. na zawieraniu porozumień pomiędzy rodzicami, a pracownikami placówki (pracownikiem socjalnym i terapeutą). W porozumieniach określa się: zakres współpracy, np.: w przypadku pani Katarzyny S. dot.: podejmowania wspólnych działań zmierzających do przezwyciężania trudnej sytuacji życiowej; określenie i zrozumienie problemów i trudności danej rodziny; uświadomienie i włączenie rodziców w proces wychowania dziecka. Ponadto w porozumieniach określa się zobowiązania podejmowane przez rodzica oraz zobowiązania ze strony pracowników placówki, ustala się także okres na jaki jest zawarte **(zał. nr 12)**.

Aktualnie placówka pracuje z następującymi rodzinami wychowanków pod kątem powrotu dzieci do domu rodzinnego:

- rodzina rodzeństwa B. – podpisanie porozumienia na czas określony - pomiędzy pracownikami placówki, a panią M. B., które dotyczyło: kontynuacji leczenia, szukania pracy, kontaktowania się z dziećmi oraz współpracy z kadrami placówki i przekazywanie informacji pracownikowi socjalnemu o zmianach jej sytuacji życiowej. Z informacji uzyskanych od pracownika socjalnego wynika, iż najprawdopodobniej pani B. ponownie podjęła terapię i otrzymała pracę na czas określony. Ukończyła również kurs prawa jazdy, oraz obsługi kasy fiskalnej; utrzymuje kontakt z dziećmi. Informuje na bieżąco pracownika socjalnego o zmianach w swoim życiu;

- rodzina Sylwii Sz. – podpisanie porozumienia z panią E., w którym zobowiązała się do poszukiwania pracy, podtrzymywania kontaktów z córką oraz do współpracy z placówką. Przy porozumieniu było również częściowe sprawozdanie z którego wynikało, iż p. Elżbieta wywiązała się z zadań: była u Prezydenta Miasta Skarżyska Kam. odnośnie przyznania mieszkania, przy pomocy pracownika socjalnego napisała wniosek do gminy Wąchock o mieszkanie (w dokumentach było pismo z UMiG Wąchock dot. braku wolnych lokali, jednocześnie wyjaśniono, iż w celu ustalenia uprawnień do najmu mieszkania pani E. może złożyć wniosek o przydział lokalu na odpowiednim druku i po uzyskaniu pozytywnej oceny zostanie wpisana do ewidencji osób oczekujących na przydział lokalu. Ponadto w aktach była notatka dot. poprawy sytuacji mieszkaniowej pani E.). Matka Sylwii utrzymuje kontakty z córką – urlopuje ją do domu. Aktualnie matka zachowuje abstynencję i aktywnie szuka pracy;

- rodzina Mateusza S. – podpisanie z matką porozumienia. Matka interesuje się synem, jego sytuacją w szkole, troszczy się o jego zdrowie, towarzyszy często w wizytach u lekarza. Zgodnie z ustaleniami zawartymi w porozumieniu znalazła pracę, obecnie stara się o nową na cały etat. Przy pomocy pracowników placówki stara się regulować sytuację mieszkaniową – umówione jest spotkanie z radnym w Urzędzie Miasta. Po spotkaniu, które ma się odbyć w listopadzie zostanie sporządzone częściowe sprawozdanie z zawartego porozumienia;

- rodzina Piotra W. – pracownicy placówki często odwiedzają matkę w domu, nie zgodziła się ona na podpisanie porozumienia. Matka motywowana jest do podjęcia działań mających na celu powrót syna do domu, min.: poprzez podjęcie leczenia odwykowego (kilkakrotnie deklarowała się do podjęcia jednak nie leczy się). Placówka jest w stałym kontakcie z kuratorem sądowym. Ponadto placówka inicjuje kontakty telefoniczne i osobiste matki z synem, zaprasza matkę na różne imprezy okolicznościowe;

Pracownicy placówki pracują z rodziną również poprzez zachęcanie do: udziału w projektach, kursach, kontynuowania leczenia (leczenie jest monitorowane poprzez dostarczanie zaświadczeń o leczeniu). Pracownicy placówki regularnie kontaktują się z kuratorem sądowym odnośnie sytuacji rodzinnej, pomagają w pisaniu pism o urlopowanie dzieci, wdrażają rodziców w życie szkolne dzieci, zachęcają do częstych odwiedzin, pomagają w

pisaniu pism urzędowych, pomagają w pozyskaniu pracy). Rodziny i bliscy zapraszani są na imprezy okolicznościowe organizowane na terenie placówki.

Regularne kontakty utrzymuje 11 dzieci, sporadyczne kontakty (raz na rok lub rzadziej) ma 2 dzieci. Rodziny, które kontaktują się z dziećmi mają ustalone godziny i dni odwiedzin. Żadnych kontaktów z bliskimi nie mają: Ewa, Piotr, Alicja M., Łukasz S., Michał S. Stałe przepustki do domu w dni wolne od nauki mają dzieci: Piotr W., Mateusz S., Ania M., rodzeństwa Z., natomiast Sylwia Sz. 1 raz w miesiącu, a rodzeństwo B. co drugi weekend chodzi na przepustki do domu. Ania M. urlopowana jest do babci, natomiast pozostałe dzieci do rodziców.

Praca z rodziną realizowana jest głównie przez pracownika socjalnego p. Agnieszkę Stopińską, która pracuje w oparciu o miesięczny plan pracy (**zał. nr 13**). Zadania pracownika socjalnego ujęto również w rocznym planie pracy placówki na rok 2011, gdzie wymieniono m.in. zadania: zwiększenie ilości kontaktów dziecka z rodziną w środowisku naturalnym, praca nad powrotem dziecka do rodziny, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach wychowanków, spisywanie kontraktów z rodzicami; zgłaszanie wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną do adopcji. Ponadto pracownik socjalny opracowuje karty informacyjne dot. osób, u których przeprowadza wywiady środowiskowe. W karcie zawarta jest m.in. sytuacja zawodowa członków rodziny, problemy dominujące w rodzinie, ocena sytuacji rodzinnej – wnioski pracownika socjalnego (**zał. nr 14**). Pracownik socjalny odwiedza rodziców podopiecznych w ich domach, kontaktuje się z ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi instytucjami współpracującymi z placówką, spisuje wraz z terapeutą porozumienia z rodzicami wychowanków, pomaga także w pozyskiwaniu mieszkania (np.: w bieżącym roku pracownik socjalny składał wnioski do Urzędu Gminy w Wąchocku odnośnie pozyskania mieszkania socjalnego dla rodziny Sz.) oraz w poszukiwaniu pracy (np.: w przypadku pani Sz. udało się znaleźć pracę); utrzymuje stały kontakt z ośrodkami pomocy społecznej, na terenie których zamieszkują rodziny wychowanków. Kontakty z instytucjami z: sądami, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej, urzędów miasta odnotowywane są w zeszycie, (np.: wpis z dn. 26.01.2011 dot. p. Sz. – wizyta w Wydziale Lokalowym w sprawie meldunku; w dn. 27.01.2011 r. – dot. p. Sz. – rozmowa z pracownikiem socjalnym z MOPS w Skarżysku Kam. w sprawie aktualnej sytuacji klientki, w dn. 28.03.2011 r. – dot. p. L. – rozmowa z kierownikiem MGOPS w Suchedniowie w sprawie wymeldowania i otrzymania lokalu socjalnego, w dn. 29.04.2011 r. – dot. kontaktu z kuratorem zawodowym w sprawie p. Z. odnośnie zwolnienia warunkowego ojca dzieci i jego wizyt w placówce; w dn. 18.10.2011 r. – dot. wizyty w zakładzie pracy, gdzie pracuje pani Sz. w sprawie przedłużenia umowy o pracę).

W placówce właściwie podejmowane są działania dot. utrzymywania kontaktów dzieci z rodzicami i bliskimi. Pracownicy wspierają rodziny w rozwiązywaniu ich problemów, motywują rodziców i bliskich do utrzymywania kontaktów z dziećmi, a w przypadku braku możliwości powrotu dzieci do domu regulują ich sytuację prawną i zgłaszają do Ośrodków Adopcyjno – Opiekuńczych celem przysposobienia. Ponadto kontrolujący stwierdzili dobrą pracę pracownika socjalnego, który w sposób właściwy wypełnia swoje zadania.

Ocena działań placówki w zakresie przygotowania do wypełniania specjalistycznych zadań określonych w regulaminie.

W placówce zatrudniony jest terapeuta p. Małgorzata Tarabasz. Zadania terapeuty określone zostały w planie pracy Zespołu Placówek Opieki, Wychowania i Interwencji Kryzysowej „Przystań” na rok 2011 i uwzględniają m.in.:

- prowadzenie zajęć specjalistycznych w zakresie pracy nad deficytami wychowanków w oparciu o zalecenia poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- prowadzenie w szerokim zakresie działań profilaktycznych i chroniących zdrowie dziecka,

- wyrównywanie braków wiedzy szkolnej wychowanków,
- wdrażanie wychowanków do przestrzegania norm społecznych i zasad funkcjonowania w placówce oraz środowisku lokalnym.

Ponadto praca terapeuty opiera się na miesięcznych planach pracy (**zał. nr 15**), które określają datę i rodzaj zajęć.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż w roku szkolnym 2010/2011 terapeuta przeprowadził 130 spotkań – zajęć z wychowankami oraz 46 rozmów indywidualnych. W bieżącym roku szkolnym tj. od września do dnia kontroli przeprowadzono 36 spotkań z wychowankami (**zał. nr 16**). Ponadto przeprowadzono 25 rozmów z wychowankami, które dotyczyły m.in.: udziału w zajęciach specjalistycznych, niestosownego zachowania wychowanki Małgorzaty Sz. w czasie festynu (wulgarne słownictwo), pozyskania pracy (Anna K.), konieczności uczęszczania na zajęcia wyrównawcze oraz możliwości pozyskania mieszkania (Anna L. Anna K.).

Z indywidualnych zajęć specjalistycznych prowadzonych przez terapeutę korzysta 8 wychowanków. Dla każdego z nich prowadzona jest karta udziału w zajęciach specjalistycznych, która zawiera: datę, prowadzącego, uczestnika, tematykę i przebieg zajęć, uwagi oraz wnioski do realizacji (**zał. nr 17**).

Wśród zatrudnionych specjalistów w placówce jest również pedagog p. Małgorzata Kołomańska, która pracuje w oparciu o miesięczne plany pracy. W trakcie kontroli przeanalizowano plan pracy za miesiąc październik 2011 r. Zajęcia rozpisane są na poszczególne dni miesiąca z konkretnymi wychowankami. W planie poza zajęciami pedagogicznymi (dydaktyczno-wyrównawcze, rozmowy indywidualne z wychowankami, zajęcia profilaktyczne) uwzględnione są również zajęcia logopedyczne (terapia logopedyczna – diagnoza i analiza diagnozy). Poza w/w zajęciami w planie uwzględnione są również: aktualizacja kart zajęć specjalistycznych, konsultacje z wychowawcami ze szkół oraz z wychowawcami i pracownikami placówki, analiza diagnoz, analiza i podsumowanie wyników w nauce za rok szkolny 2010/2011. W planie określono czas trwania zajęć oraz odnotowano informację o realizacji zajęć. Zajęcia logopedyczne prowadzone są od października 2011 r. w oparciu o program terapii logopedycznej oraz o ramowy program indywidualnej terapii logopedycznej dla wychowanków objętych terapią w roku 2011/2012 (**zał. nr 18**).

Z zajęć specjalistycznych pedagogicznych prowadzona jest następująca dokumentacja świadcząca o pracy z dziećmi:

- arkusze obserwacji pedagogicznej – prowadzone są dla każdego wychowanka. Obserwacje prowadzone są w dwóch okresach: styczeń – czerwiec i wrzesień – grudzień – (przykładowy arkusz Bartosza Z.- **zał. nr 19**);

- karty indywidualnych i grupowych zajęć specjalistycznych. Indywidualne zajęcia prowadzone są dla następujących wychowanków: Katarzyny J., Wiktorii B., Bartosza Z. (**zał. nr 20**), Dariusza B., Damiana B. (**zał. nr 21**), Sylwestra J., Dominika W. Zajęcia grupowe prowadzone są dla maksymalnej liczby 6 wychowanków (**zał. nr 22**).

Pedagog pełni jednocześnie i funkcję logopedy (od października 2011 r.). Zajęcia logopedyczne planowane są po uprzednim dokonaniu diagnozy, przy pomocy następujących narzędzi: indywidualnej karty badania mowy, karty badania motoryki artykulacyjnej, kwestionariusza obrazkowo-wyrazowego według G. Demel, karty badania analizy i syntezy głoskowej, testu słownika dziecka, przesiewowego testu logopedycznego Tarkowskiego, karty badania słuchu fonetycznego i karty badania słuchu fonemowego. Po dokonaniu diagnozy opracowywane są indywidualne plany zajęć. Obecnie logopeda prowadzi zajęcia specjalistyczne dla następujących wychowanków: Wiktorii B., Bartosza Z., Katarzyny J. (**zał. nr 23**), Dariusza B., Seweryna Z., Kamili J., Piotra M. i Nikoli G. Praca logopedyczna udokumentowana jest w kartach indywidualnych zajęć specjalistycznych (**zał. nr 24**).

Zdaniem kontrolujących placówka dobrze wypełnia specjalistyczne zadania określone w regulaminie. Terapeuta, pedagog/logopeda przeprowadzają zajęcia specjalistyczne i odpowiednio je dokumentują. Zajęcia są bardzo zróżnicowane.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

- w ramach usług opiekuńczo – wychowawczych placówka zapewnia dzieciom właściwą opiekę i wychowanie oraz odpowiednie wyżywienie, ubrania, przybory szkolne, środki czystości. Natomiast w przypadku pokoi wychowanków kontrolujący stwierdzili, iż w pomieszczeniach było czysto jednak wystrój pokoi był dość skromny, ponadto pokoje wymagają odświeżenia – pomalowania,
- w załączniku regulaminu znajduje się zapis, który mówi o możliwości pozbawienia wychowanka kieszonkowego,
- wychowankowie nie otrzymują kieszonkowego co miesiąc tylko kwoty z kilku miesięcy naraz, ponadto kwota kieszonkowego – 12 zł – jest jedną z najniższych jaka obowiązuje we wszystkich placówkach z terenu woj. świętokrzyskiego,
- plany i karty pobytu są prowadzone i modyfikowane w sposób prawidłowy (jedynie w planie Ani M. brak było celów długoterminowych).
- akta osobowe wychowanków zawierały wymagane dokumenty,
- w posiedzeniach Zespołu najczęściej biorą udział pracownicy placówki: dyrektor, pedagog, terapeuta, wychowawca prowadzący, pracownik socjalny,
- w przypadku nowych wychowanków Zespół dokonuje oceny sytuacji zbyt późno, ponadto dla Ani M., która przybyła do placówki w maju 2011 r. do chwili kontroli nie odbyło się jeszcze posiedzenie Zespołu,
- w udostępnionej dokumentacji wynika, iż w przypadku 8 wychowanków w posiedzeniach Zespołu uczestniczył także pracownik PCPR w Skarżysku Kam., natomiast brak jest uczestnictwa przedstawicieli Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego,
- w dokumentacji Małgosi Sz. tj.: w protokołach z posiedzeń stałych zespołów, w indywidualnym planie pracy, karcie pobytu oraz w arkuszu obserwacji pedagogicznej powielają się te same informacje dotyczące wychowanki. Ponadto zawarte w/w dokumentach informacje są zbyt obszerne, a sporządzenie ich pochłania dużo czasu, który można by poświęcić na pracę wychowawczą z dziećmi,
- podczas posiedzeń dokonuje się oceny aktualnej sytuacji każdego dziecka oraz ustala wnioski do dalszej pracy z dzieckiem, nie wszystkie protokoły z posiedzeń Zespołu zawierały informację dotyczącą zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce,
- wśród 29 wychowanków przebywających w placówce: 7 zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego celem przysposobienia, z czego 3 dzieci zgłoszono jednocześnie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie celem umieszczenia w rodzinie zastępczej, ponadto do Centrum zgłoszono 12 wychowanków również w celu poszukiwania dla nich rodzin zastępczych,
- regularne kontakty utrzymuje 11 dzieci, sporadyczne kontakty (raz na rok lub rzadziej) ma 2 dzieci,
- żadnych kontaktów z bliskimi nie mają: Ewa, Piotr, Alicja M., Łukasz S., Michał S.,
- dobra praca pracownika socjalnego, który w sposób właściwy wypełnia swoje zadania,
- dobra praca specjalistów - terapeuty, pedagoga/logopedy, którzy przeprowadzają zajęcia specjalistyczne i odpowiednio je dokumentują, zajęcia są bardzo zróżnicowane.

Ustaień dokonano w oparciu o:

1. Rozmowę z p. Małgorzatą Tarabasz – terapeuta, p. Agnieszką Stopińska – pracownik socjalny, p. Małgorzata Kołomańska – pedagog/logopeda oraz wychowankami.
2. Analizę dokumentacji:

- akt osobowych wychowanków,
- indywidualnych planów pracy z dzieckiem, kart pobytu,
- protokołów z posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
- medycznej i szkolnej dzieci,
- korespondencji z sądem oraz innymi instytucjami.
- pracy specjalistów.

3. Wizję i oględziny pomieszczeń placówki.

Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543)

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Zespołu Placówek Opieki Wychowania i Interwencji Kryzysowej „Przystań” w Skarżysku Kamiennej oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Katarzyna Arendarska
2. Anna Konieczna
3. Małgorzata Bojar

Ze strony jednostki kontrolowanej:

Dyrektor ZPOWiK „Przystań”
p. Elżbieta Azarowicz

Protokół sporządzono: 18.11.2011 r.

Protokół przekazano: 22.11.2011 r.

Wykaz załączników:

1. Lista kieszonkowego.
2. Indywidualny Plan Pracy wychowanki Anny M.
3. Modyfikacja Indywidualnego Planu Pracy Michała S.
4. Modyfikacja Indywidualnego Planu Pracy Bartosza Z.
5. Pismo ZPOWiK „Przystań” do Sądu Rejonowego w Skarżysku Kam. Dot. Małgorzaty Sz.
6. Pismo z MOW do Sądu Rejonowego w Skarżysku Kam. dot. Małgorzaty Sz.
7. Pismo Sadu Rejonowego w Skarżysku Kam. Do PCPR w Skarżysku Kam. Dot. Natalii Sz.
8. Protokół Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji rodzeństwa G. z Domu dla Dzieci w Kielcach.
9. Pismo opiekuna prawnego wychowanka Michała S. do Sądu Rejonowego w Skarżysku Kam.
10. Skierowanie do MOS wydane dla wychowanka Michała S.
11. Protokół z posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji wychowanka Michała S.
12. Porozumienie zawarte pomiędzy pracownikami placówki, a matką Mateusza S.
13. Miesięczny plan pracy (wrzesień 2011 r.) pracownika socjalnego.
14. Karta informacyjna prowadzona przez pracownika socjalnego.
15. Miesięczny plan pracy – październik 2011 r. – terapeuty.
16. Wykaz uczestników i zajęć prowadzonych przez terapeutę.
17. Karta udziału w zajęciach specjalistycznych (dla Alicji M.).
18. Ramowy program indywidualnej terapii logopedycznej.

19. Arkusz obserwacji pedagogicznej.
20. Karta indywidualnych zajęć specjalistycznych (dla Bartosza Z.).
21. Karta indywidualnych zajęć specjalistycznych (dla Damiana B.).
22. Karta grupowych zajęć specjalistycznych (z dn. 13.05.2011 r.).
23. Karta indywidualnych zajęć specjalistycznych (dla Katarzyny J.).
24. Karta indywidualnych zajęć specjalistycznych (dla Piotra M., Kamila J., Seweryna Z.)